

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **POHOTOVOŠŤ, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, **o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 16 C 207/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. februára 2014 sp.zn. 7 Co 37/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa podala 27. septembra 2012 na Okresnom súde Čadca žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Žalobkyňa sa domáhala náhrady škody a nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup spočívajúci v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote a zbytočných prietahov v konaní Okresného súdu Čadca, z dôvodu že súd v exekučnej veci nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, keď o nej bolo rozhodnuté až po 251 dňoch odo dňa jej podania. V žalobe zároveň uviedla, že predmetnú ujmu jej spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Čadca, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť. Vzhľadom na to žiadala, aby Krajský súd v Žiline rozhodol o prikázaní tejto veci inému súdu toho istého stupňa.

Okresný súd Čadca za účelom rozhodnutia o vylúčení všetkých sudcov tunajšieho súdu, spis po vyjadrení všetkých sudcov predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd v Žiline uznesením z 30. januára 2013 sp.zn. 8 NcC 65/2013 rozhodol, že sudkyňa Okresného súdu Čadca Mgr. Alena Jančulová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 16 C 207/2012.

V odôvodnení uviedol, že skúmajúc subjektívne aj objektívne hľadiská nestrannosti, nezistil naplnenie predpokladov v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. zakladajúcich pochybnosť o nezaujatosti sudcu určeného rozvrhom práce k prejednaniu a rozhodnutiu k tejto veci, a preto zákonnú sudkyňu okresného súdu nevytlúčil z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Konštatoval, že keďže nedošlo k vylúčeniu zákonnej sudkyne, nebolo potrebné rozhodovať o nezaujatosti ostatných sudcov pôsobiacich na Okresnom súde Čadca.

Okresný súd Čadca rozsudkom z 11. októbra 2013 č.k. 16 C 207/2012-71 žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Návrh žalobkyne na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva žalobkyne na zákonného sudcu a na nestranný súd zamietol. V odôvodnení poukázal na § 3 ods. 1 písm. a/, b/, § 5 ods. 1, § 6, § 9 ods. 1 a 2, § 17 ods. 1, 2, 3,4 a § 18 zákona č. 514/2003 Z.z., § 41 ods. 1 a ods. 2 písm. c/, d/ a § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z pripojeného exekučného spisu sp.zn. 8Er/836/2011 mal za preukázané, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdu 22. augusta 2011, pričom uznesením z 3. februára 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá a uznesením z 20. marca 2013 súd exekučné konanie zastavil. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k žalobkyňou tvrdenému porušeniu zákonom stanovenej 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. V predmetnom exekučnom konaní bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Súd mal za to, že k vydávaniu poverení na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok, dochádza podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, a teda v čase podania žiadosti o udelenie poverenia lehota na vydanie poverenia v prípade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku neexistovala. Uviedol, že zákon určoval lehotu na vydanie poverenia a nie na vydanie iného rozhodnutia o návrhu na vydanie poverenia. K prípadným priet'ahom v konaní poukázal na to, že nebolo vedené žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na priet'ahy v súdnom konaní, ako ani nebolo vydané rozhodnutie Ústavným súdom Slovenskej republiky, či Európskym súdom pre ľudské práva. Zároveň dospel k záveru, že žalobkyňa tvrdenú majetkovú škodu nepreukázala, keď tvrdenia o vzniknutej škode nijako nedokladovala a ňou určená výška škody v žalobe nie je dôkazom o vzniknutej škode, preto sa súd výškou škody nezaoberal, nakoľko k jej vzniku ani nedošlo. Taktiež poukázal na rozpor exekučného titulu so zákonom pre rozpor rozhodcovskej doložky s dobrými mravmi, resp. jedná sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pri zamietnutí návrhu na prerušenie konania vychádzal z toho, že nedospel k záveru, že všeobecne záväzný predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, a preto nepostúpil návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Dospel k záveru, že nie je daný ani dôvod, že by rozhodnutie záviselo od otázky, ktorú nie je v tomto konaní okresný súd oprávnený riešiť. Z rovnakých dôvodov nevyhovel ani návrhu žalobkyne na zrušenie termínu pojednávania, ktoré posúdil ako žiadosť o odročenie pojednávania. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 26. februára 2014 sp.zn. 7 Co 37/2014 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu

zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver. K námietke žalobkyne, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy, odvolací súd poznamenal, že túto zásadu nemožno vykladať formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami občianskeho súdneho konania. Poznamenal, že žalobkyňa bola na pojednávanie pred prvostupňovým súdom riadne predvolaná a o možnosť uplatniť tieto svoje práva sa obrala sama svojím postupom, a to bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní. Následne sa odvolací súd nestotožnil ani s jej námietkou o tom, že nebola oboznámená s obsahom dôkazov a prednesmi účastníkov konania. Odvolací súd k tejto námietke uviedol, že vo veci boli vykonané dôkazy označené práve žalobkyňou. Poukázal aj na to, že žalovaná vo všetkých žalobách žalobkyne rovnakého typu podáva rovnaké vyjadrenie, preto jej predmetné musí byť známe aj z iných konaní. Je teda nepochybné, že o týchto dôkazoch vedomosť mala a v súvislosti s podaným žalobným návrhom aj na ne reagovala. Odvolací súd k námietke žalobkyne, že boli priznané retroaktívne účinky § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uviedol, že sa síce nestotožnil s čiastkovým záverom prvostupňového súdu, že na predmetnú vec sa vzťahuje ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. januára 2013, ale konštatoval, že nie každá retroaktivita je však nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. Uviedol, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci. Konštatoval, že nepravá retroaktivita nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim, akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa o tom, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno ohľadne vyčíslenej nemajetkovej ujmy a v celom rozsahu na ne poukázal v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. Na základe konštatovaného, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie náležitým spôsobom, v potrebnom rozsahu plne zodpovedajúcom kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania ako aj meritum veci. Za nedôvodné považoval odvolací súd odvolacie námietky žalobkyne smerujúce proti rozhodnutiu prvostupňového súdu o zamietnutí jej návrhu na prerušenie konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo v danom prípade:

1. rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.). K názoru, že došlo k tejto procesnej vade, dospela žalobkyňa na základe toho, že existujú objektívne dôvody (na ktoré poukázala v podanej žalobe), pre ktoré sú všetci sudcovia okresného súdu vylúčení, v dôsledku čoho má byť vec postúpená inému okresnému súdu.
2. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Túto procesnú vadu vyvodzovala žalobkyňa z toho, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je prekvapivé, pretože popiera konštantnú judikatúru

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a je v rozpore so zákonom a ústavnou úpravou. Odňatie možnosti konať pred súdom videla aj v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, nakoľko nie je dostatočne odôvodnené. V konaní bola podľa názoru žalobkyne porušená aj základná zásada civilného procesu – kontradiktórnosť konania, keď súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na skutočnostiach a právnych argumentoch, ku ktorým sa nemohla žalobkyňa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne konanie vo svoj prospech.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu. V zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Nakoľko je v prejednávanej veci dovoláním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil), a nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a v tejto veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobkyne z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodiť nemožno.

Prípustnosť dovolania žalobkyne by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo

v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalobkyňa v dovolaní namieta, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Žalobkyňa namieta, že v danom prípade jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v dôsledku toho, že rozhodnutie odvolacieho súdu je „prekvapivé“ (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu sa pod „prekvapivým rozhodnutím“ rozumie rozhodnutie, ktorým odvolací súd (na rozdiel od súdu prvého stupňa) za rozhodujúcu považoval skutočnosť, ktorú nikto netvrdil alebo nepopieral, resp. ktorá nebola predmetom posudzovania súdom prvého stupňa. Prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvého stupňa (viď tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. septembra 2009 sp.zn. 3 Cdo 102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvého stupňa „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných („nových“) dôvodoch, než na ktorých založil

svoje rozhodnutie súd prvého stupňa, pričom účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat' správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júla 2011 sp.zn. 5 Cdo 46/2011). V danom prípade ale rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa nevyznieva ani prekvapujúco, ani nečakane, z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa a odkázal na jeho odôvodnenie v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. K námietke žalobkyne, že boli priznané retroaktívne účinky § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. odvolací súd stručne a jasne rozviedol svoju úvahu, prečo nepravá retroaktivita nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Svoje rozhodnutie nezaložil na iných právnych dôvodoch než súd prvého stupňa, vychádzajúcich z ustanovení právneho predpisu, ktoré neboli doposiaľ použité. Odvolací súd pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa, pričom za právne významné považoval rovnaké skutkové okolnosti ako súd prvého stupňa. V prejednávanej veci teda vzhľadom na obsah odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu jednoznačne nejde o prípad odlišného právneho názoru odvolacieho súdu od prvostupňového súdu a dovolacia námietka žalobkyne, že išlo o tzv. prekvapivé rozhodnutie v tomto smere nie je dôvodná.

Pokiaľ dovolateľka tvrdila existenciu vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z dôvodu, že jej nebolo umožnené viesť kontradiktórne konanie, lebo sa nemohla vopred vyjadriť k právnym dôvodom, ktoré súd prvého stupňa vo veci uplatnil ex offio a na ktorých založil svoje rozhodnutie, ani táto jej námietka neobstoí. Oprávnená predsa mala možnosť predniesť svoju argumentáciu a vyjadriť sa ku všetkým vo veci rozhodujúcim otázkam, a to v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, čo aj využila, pričom odvolací súd sa s jej námietkami, ktoré pôvodne hodlala predostrieť súdu prvého stupňa, v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne vypořiadal. Dovolací súd poukazuje, že v danej situácii oprávnená už cestou riadneho opravného prostriedku dosiahla sledovaný účel, jej tvrdenie o odňatí možnosti pred súdom konať nemá tak žiadne opodstatnenie (k tomu porovnaj m. m. R 39/1993). Aj podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nedostatok pri uplatňovaní niektorých záruk spravodlivého súdneho konania, napr. na súde prvého stupňa, môže byť korigovaný konaním na druhostupňovom súde (Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgicko z 23. júna 1981, Adolf v. Rakúsko z 26. marca 1982, Feldbrugge v. Holandsko z 29. mája 1986; porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 1/2013 zo 16. januára 2013).

Neopodstatnené je aj tvrdenie dovolateľky, že nižšie súdy svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa však nevyžaduje, aby na každý argument strany, a to taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Iba ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija v. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani v. Španielsko z 9. decembra

1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis v. Grécko z 29. mája 1997; Higgins v. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako treba poukázať aj na zhodnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. nález zo 16. septembra 2003 sp.zn. III. ÚS 119/03, uznesenie z 3. júla 2003 sp.zn. IV. ÚS 115/03).

Po preskúmaní veci Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery nižších súdov nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozhodnutia (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa poukázal na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reagoval na argumenty žalobkyne uvedené v odvolaní a náležite vysvetlil, prečo sa s nimi nestotožnil. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo tak odpoveď na všetky relevantné otázky danej veci. Rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam.

Na základe vyššie uvedených dôvodov, dovolací súd dospel k záveru, že postupom súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, ktorý sa neprieči zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom. Neopodstatnené je preto jej tvrdenie, že namietaným postupom súdov došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobkyňa namieta, že vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.). Poukázala na to, že v žalobe uviedla objektívne dôvody, pre ktoré sú všetci sudcovia okresného súdu vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci a vec má byť postúpená inému okresnému súdu.

Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezáujatosti (§ 14 ods. 1 O.s.p.). Na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní (§ 14 ods. 2 O.s.p.). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach (§ 14 ods. 3 O.s.p.).

Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebránila v danom prípade dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p., posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak, než ju posúdil nadriadený súd (R 59/1997).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehladať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania vecí, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v iných veciach vyslovil názor, že dôvod na vylúčenie sudcu (§ 14 ods. 1 O.s.p.) nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp.zn. 3 Nc 14/2010). Nadväzujúc na tento názor dovolací súd pre účely preskúmvanej veci konštatuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia žalobkyne) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovanej za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že námietka žalobkyne o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. nie je opodstatnená.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesne neprípustné dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2015

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová